

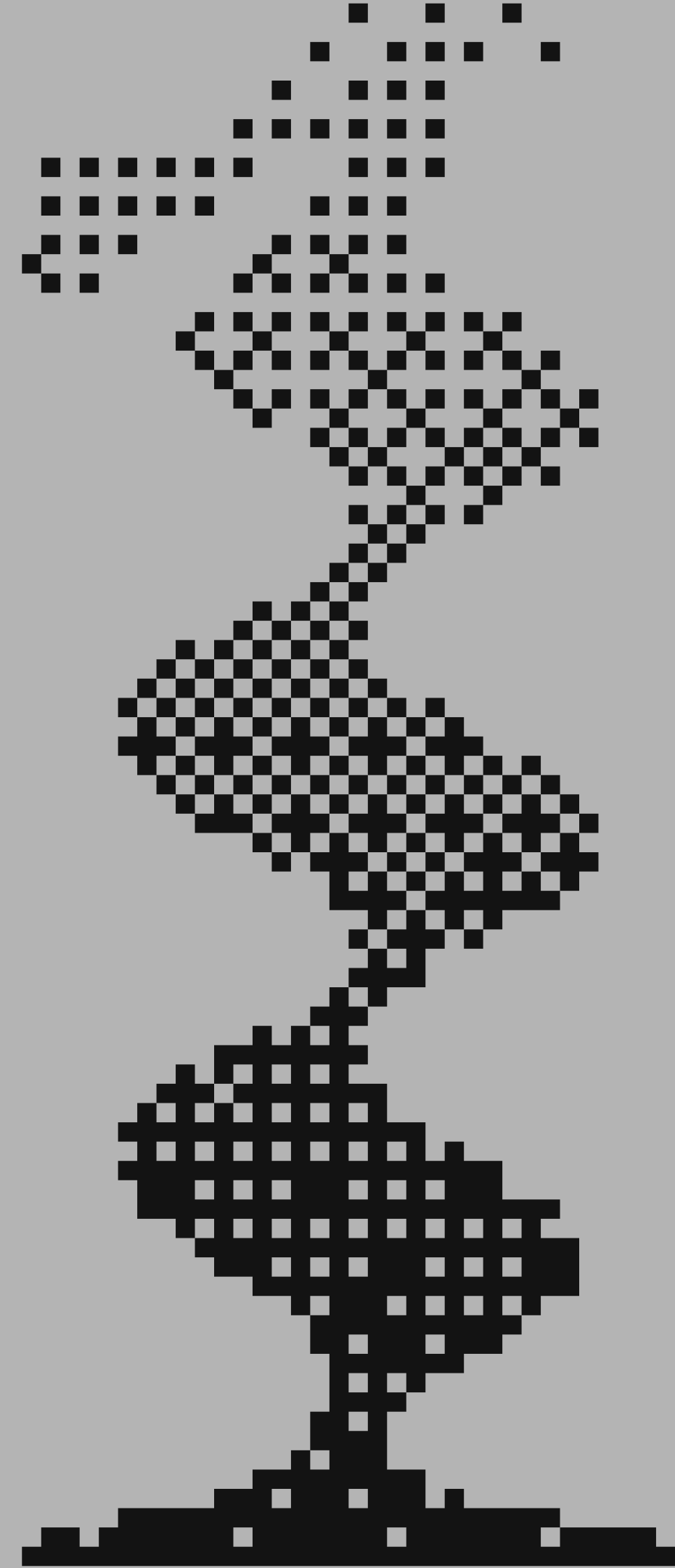
VÕIM JA VAIM 2026

Kas Eesti suudab tehnoloogilises võidujooksus püsida esirinnas?

Ants Vill

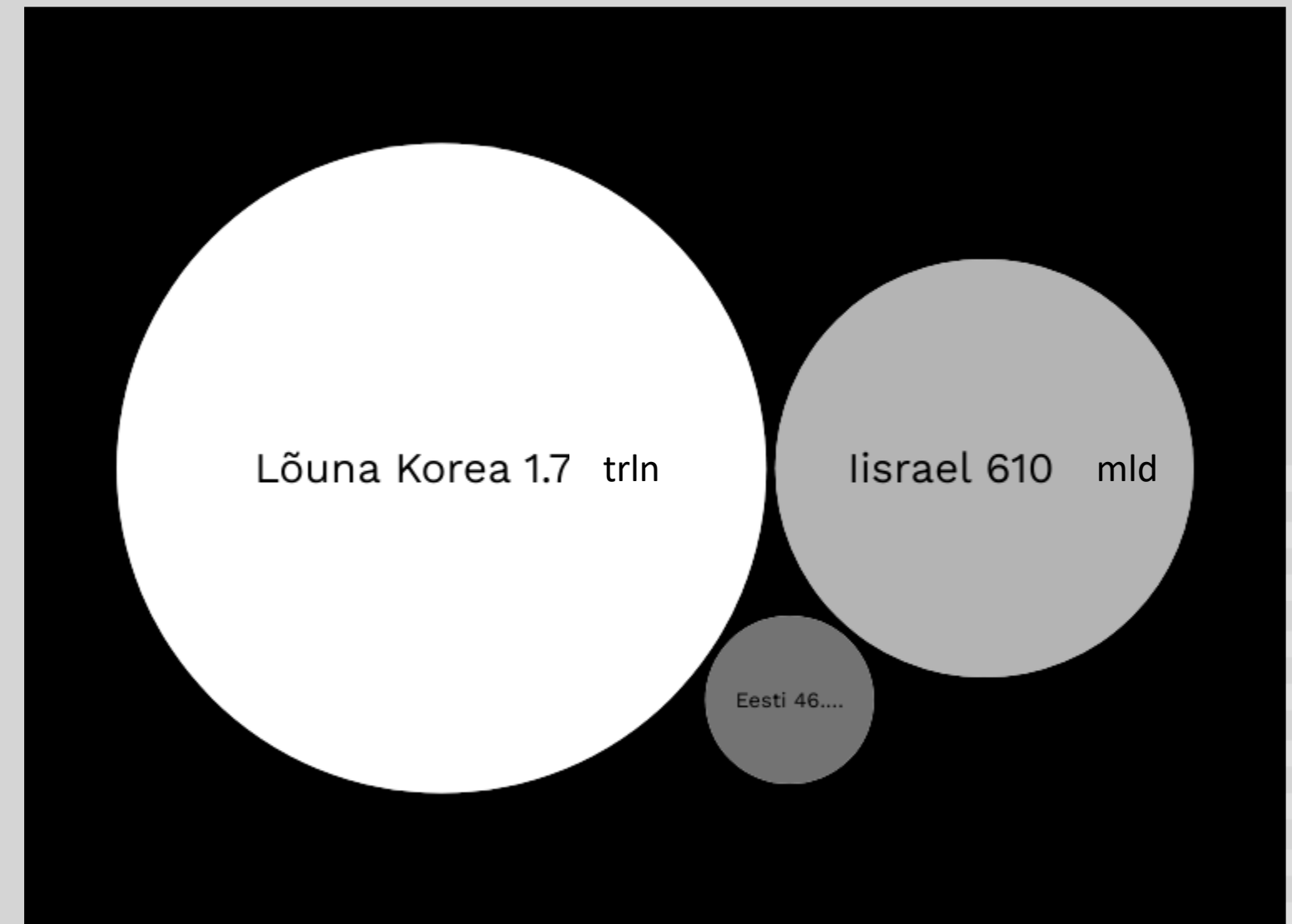
Bisly tegevjuht ja kaasasutaja
TalTechi nõukogu liige ja vilistlane

Vältimatu riik.

Kas ja kellega ennast võrrelda?

- Väikesed riigid võivad olla majanduslikud hiiglased
- Hirm ja surve on kiirendanud innovatsiooni
- Küsimus Eestile: millise tee valime?

Sarnane surve, täiesti erinevad lahendused

Lõuna-Korea

- Riik valis tšempionid
- Ekspordile orienteeritud
- Mudel, mis ei 1:1 sobi meile

Israael

- Riik valis süsteemi, mitte sektorid
- Kapital kui signaal, mitte toetus
- Innovatsioonisüsteem, mitte tööstus

Kapital: kulu või vältimatuse tööriist?

Euroopa loogika

- Raha = projektid
- Edu = korrektne kasutus
- Tulemus = ühtlaselt parem keskmine

Vältimatuse loogika

- Raha = signaal ja risk
- Edu = asendamatus
- Tulemus = süsteemne eelis

Mida neil oli ühist ja mida meil tuleb teha teisiti

VÄLTIMATUS

Raha ja poliitika eesmärk on luua võimekus, mida maailm ei saa asendada.

FOOKUS

Valime teadlikult 2–3 valdkonda ja viime need lõpuni, mitte kompromissini.

KIIRUS

Platvormivahetustes võidab see, kes integreerib ja skaleerib esimesena.

**Meie tugevus
on ka meie
suurim risk**

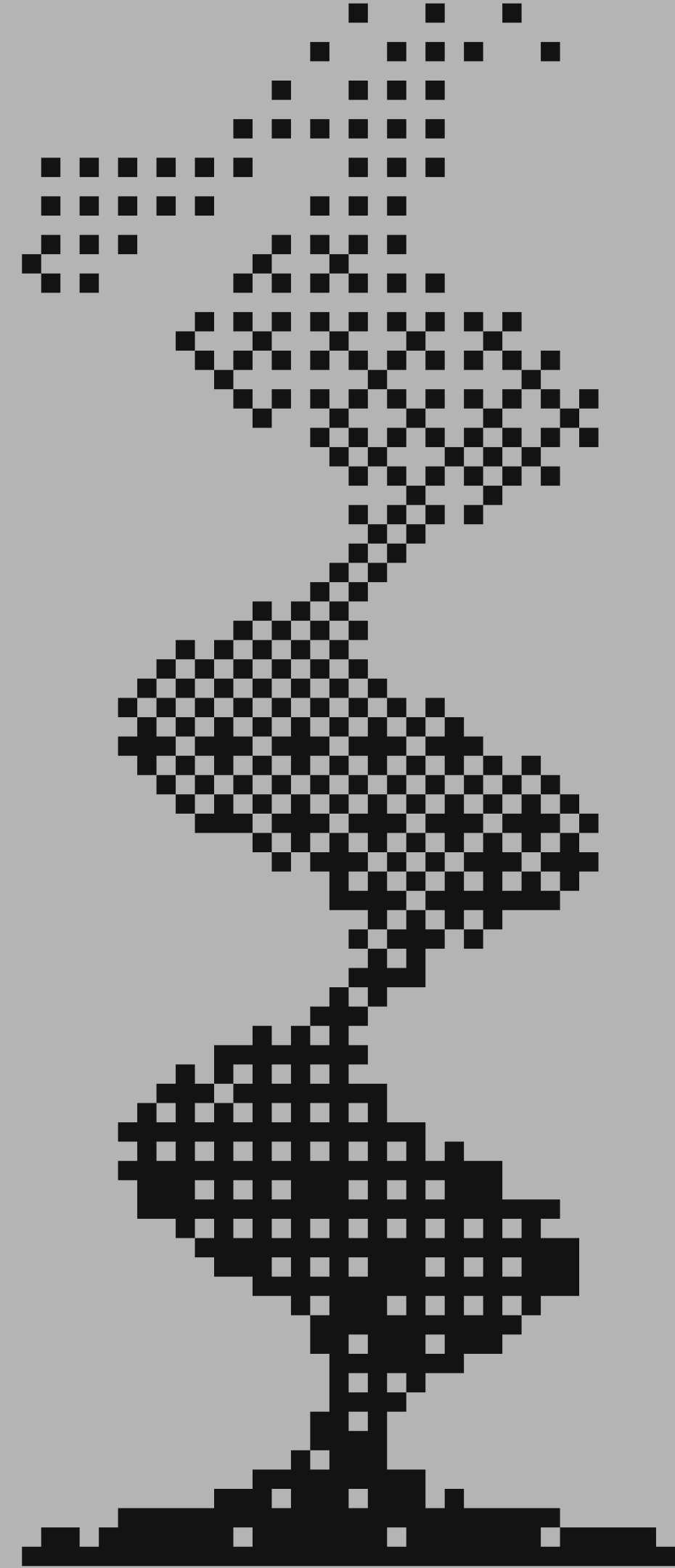
**Teadlik
digipööre**

**Legacy
puudumine =
kiirus**

**Maailmatasemel
inseneeria**

**Edu, mis
uinutab**

**Innovatsiooni või
otsustamiskriis?**

Platvormivahetus on hetk, kus vanad eelised ei loe ja uued reeglid loovad võitjad

See pole tehnoloogia, vaid aluskiht

Aurumasin →
elekter →
internet →
AI

See nullib vana loogika

Eelnev kogemus,
mastaap ja
protsessid ei
anna enam edu

See premeerib fookust

Võidavad need,
kes otsustavad
kiiresti, mitte
need, kes
ootavad

Kui me ei otsusta, mille eest vastutame, jookseme kaasa sellega, mis parasjagu kõlab õigesti

TREND EI OLE FOOKUS

Cleantech, deeptech, deftech on kategooriad, mitte strateegiad.

HÜPLEMINE ON OTSUSTAMATUS

Iga uus silt asendab eelmise enne, kui tekib tegelik võimekus.

VÄLTIMATUS VAJAB VASTUTUST

Fookus tekib siis, kui keegi vastutab pika valiku eest.

Miks on otsustamatus ohtlik just täna?

**Aeg otsustada
on lühem kui
kunagi varem**

**Al loob uue
lähtejoone kogu
majandusele**

**Fookus meelitab
kapitali, hajutatus
peletab**

**Kui meie ei
otsusta,
otsustavad teised**

Platvormivahetused avavad uue võimaluse

AI ei asenda inimesi –
ta mitmekordistab neid

Kõigil on ligipääs,
vähestel on eelis

Platvormivahetused
jagavad kaardid uuesti

Tsüklikiirus on muutunud

**Otsustusaknad
on lühemad**

**Konkurents on
riikidevaheline**

**AI baastehnoloogia
pole meie mäng**

**Rakendamine on
meie võimalus**

Lovable

**Uus reaalsus: 12 kuuga 200 mln
käibeni ja 6,6 mld väärtuseni**

Heast riigist vältimatuks riigiks

01 Me ei ehita teenuseid, me ehitame sõltuvust

02 Me ei lahenda kohalikke probleeme, vaid globaalseid

03 Me ei skaleeri ettevõtteid, vaid süsteeme

Fookusvaldkonnad – mida see tähendab praktikas

Meie suurust arvestades saab
Eestil olla 2–3 riiklikku
fookusvaldkonda

Me ei konkureeri baasmudelites,
kiipides ega pilves

Fookuste leidmine algab
suurtest väljakutsetest

Regulatsioon võib olla eelis,
mitte piirang

Läbimurded sünnivad
ristumiskohtades

Valitud suunas peab olema
vabadus kiiresti itereerida

Fookus kui moraalne otsus

**Fookuse valimine ei ole ainult
majanduslik otsus**

**Kui varem oli vastus digiriik,
siis nüüd vajame uut vastust**

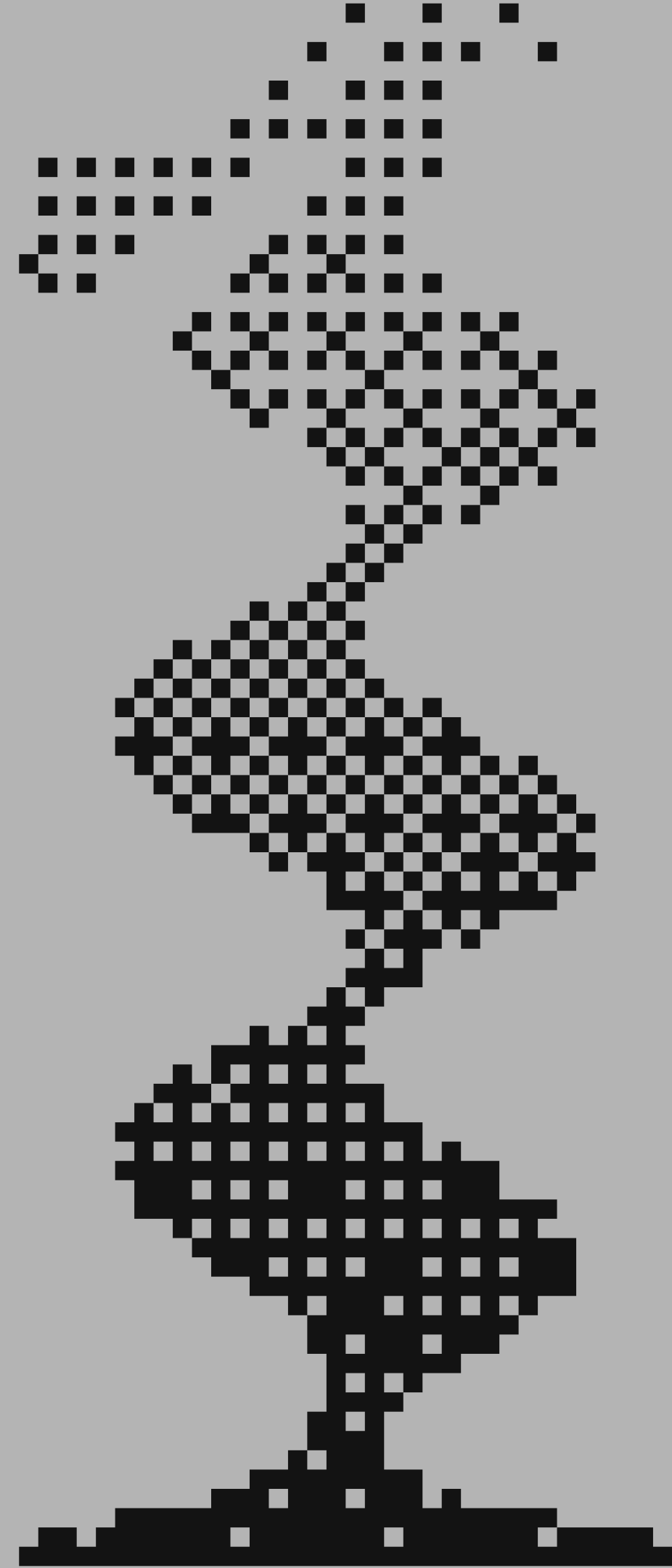
**Fookus loob täieliku
joondumise**

**Radikaalsed otsused
ei ole risk**

**Platvormivahetus annab
meile akna**

**Ambitsioon pole ainult
majanduskasvus**

**Inseneeria
kui Eesti
baastugevus**

**Kas Eesti suudab
tehnoloogilises
võidujooksus
püsida esirinnas?**

**Eesti tulevik ei sõltu sellest,
kui palju häid ideid meil on,
vaid sellest, kui julgelt me
otsustame, kus olla
vältimatud**

Vältimatu riik.

-Aitäh!

